

דף לב.

עין משפט א.

יו"ד סימן קמז פנייה ה

ה. צריך לזהר שלא לתת מעות לתוך פיו שמא יש עליהן רוק של חולה מוכה שחין^ג. גם לא יתן כף ידו תחת בית שחיו שמא נגעה ידו במצורע או בסם רע.

ה. ו. לא יתן ככר לחם תחת בית השחי^ב משום הזיעה. ולא יתן תבשיל^ע או משקה תחת המטה^ב משום שרוח רעה שורה שם עליהם^ז.

ה. ז. לא ינעוץ אדם סכין בתוך אתרוג או פרי אחר^ק שמא יפול אדם על חודו וימות.

ג. שם בירושלמי, וכפי הרמב"ם שם בפ' י"ב. והר"ן כתב משום שיד כל אדם ממשמשת בהם ויש מהם חולין ומזוהמין. ש"ך ס"ק ג' מהב"י. ועוד יש לחוש שמא יקפצו לתוך גרונו ויחנק, ומטעם זה יש לזהר לא לתת מחטין לתוך פיו וגם מסמרים קטנים שמא יקפצו לתוך גרונו ויסתכן. כף החיים אות ל"ח.

ט. ואם הכיכר חם גם תחת בגדיו שמפסיקין כי ע"י חום מזיע גם דרך בגדיו, אבל פת צונן אסור רק באין דבר מפסיק בינו לבין בשרו אם לא שהבגד עצמו יש בו זיעה שאסור גם בכיכר צונן. כף החיים אות ט"ל.

ע. משמע דאוכל חי מותר שמחוסר בישול או כבישה שיהיה ראוי לאכילה מ"מ בבית אדם כתב ששמע מהגאון שציוה לחתוך הצנן שהיה תחת המטה ולזרוק אותו כדי שלא ימצא אותו אדם ויאכל אותו ובמקומות שנהגו היתר בדבר חי שומר פתאים ה'. כף החיים אות מ'.

פ. אפי' מכוסין בכלי ברזל רוח רעה שורה עליהן. ש"ך ס"ק ד' מב"י. ואם הריצפה מרוצפת נראה דאין רוח רעה שורה כמו לגבי מים אחרונים באו"ח סי' קפ"א סעיף ב', דרק ע"ג קרקע ממש אמרו או אדמת עפר לא כן כשיש דבר מפסיק ריצוף או ריצפת עץ. כף החיים אות מ"ב, וצירף זה לסניף.

ולכתחילה אין ליתן אוכלין או משקין תחת המטה אפי' שלא ישן עליה אדם והוא שלפחות עשויה לשינה אבל אם לא עשויה לשינה אין לחשוש וא"צ לזהר אפי' לכתחילה. כף החיים אות מ"ג.

צ. והברכי יוסף בשו"ב אות יו"ד אוסר אפי' בדיעבד והשיג על השבות יעקב בח"ב סי' ק"ה שכתב שכל זה לכתחילה והזכחי צדק והבן איש חי מחמירין אף הם בזה. מ"מ כתב בכף החיים דאם הריצפה מרוצפת או בדבר חי גם בלא מרוצפת יש להקל בדיעבד. כף החיים אות מ"ד. ועיין בשו"ת יביע אומר ח"א חיו"ד סי' ט"י-י' שג"כ העלה להקל בזה.

ק. כך פירש הראב"ד משום בזיון הפרי שעושה בהם נרתיק לסכין. ויש שפירשו הטעם משום שהסכין מעלה חלודה ומסכן למי שיאכל הפרי, כף החיים אות מ"ה.

הגה: כמ"כ יזהר בכל הדברים המביאים לידי סכנה ^ר, כי זה חמור מאיסורא.

הגה: יש לחוש יותר לספק סכנה מספק איסור, ע"כ אסור לילך בכל מקום סכנה כמו תחת קיר נטוי ^ש או ללכת יחידי ^ת בלילה.

הגה: אסור לשתות מים מהנהרות בלילה, או להניח פיו על קילוח המים אפי' ביום ולשתות ^א כי בדברים אלו יש משום חשש סכנה.

הגה: מנהג פשוט שלא לשתות מים בשעת התקופה ^ב וכן כתבו הקדמונים ואין לשנות.

הגה: עוד כתבו הקדמונים שיש לברוח מן העיר ^ג כשיש דבר רח"ל בעיר. ויש לצאת מן העיר בתחילת הדבר ^ד ולא בסופו. כל אלו הדברים הם משום סכנה ושומר נפשו ירחק מהם.

הגה: אסור לסמוך על הנס או לסכך עצמו בכיוצא בזה. ועיין בחושן משפט סי' תכ"ז.

ר. גשר העשוי מגג לגג אפי' רחב הרבה אסור לעבור עליו. מירושלמי בפ' במה מדליקין. וכף החיים אות מ"ו.

ש. או על גשר רעוע או ליכנס לחורבה. ש"ך ס"ק ה' מרמב"ם. ובעת ההכרח ללכת על גשר יש ללכת ברגליו ולא ע"ג בהמה שבהמה יכולה להפיל האדם לנהר וכמעשים שהיו, כף החיים אות מ"ח.

ת. ה"ה לישון יחידי בלילה שלא תאחוז אותו פלונית. שבת קנ"א ע"ב. ואם יניח נר דולק מהני. כף החיים אות מ"ט.

א. שמא יבלע עלוקה. הרמב"ם בפ"א מהלכות רוצח הלכה ו'. ומכלל זה לא ישתה מדבר שפיו צר עד שיערה לתוך כלי ויראה מה הוא שותה. כף החיים אות נ'.

ב. ואם יש ברזל במשקין או באוכל אין רשות למזיק וכן נוהגין העולם, ובמבושל וכבוש אין לחשוש וכן במלוחים מ"מ טוב להחמיר גם בהם ולהניח ברזל עליו. ש"ך ס"ק ו'.

ג. דלפעמים הגזירה על העיר ואם יברח ינצל. כף החיים אות נ"ד.

ד. עצה טובה קמ"ל, ומי שעבר פעם אחת דבר בעיר ולא ניזוק א"צ לברוח כי מחוסן הוא, והיינו שחלה ונתרפה. כ"כ רש"ל בב"ק פ"ו סי' כ"ו.

בזמן דבר בעיר סגולה גדולה לומר פרשת פיטום הקטורת. ויזהר אדם מלדבר שקר בזמן המגפה כי הוא מסוכן וסימן לדבר "דובר שקרים לא יכון לנגד עיני". כף החיים אות ס"ב.

ועוד שם סגולה שאדם יקרא מ"ב המסעות בכל יום ואז מובטח לו שלא ינוק בעת המגפה רח"ל. בזמן המגפה ראוי שאדם יכסה מצחו שמל"ה לא יכיר עוונותיו. שם באות ס"ד.

עין משפט ב.

יו"ד סימן שלח סעיף א

א. א. נטה למות אומרים לו התודה^ה שהרבה התודו ולא מתו, והרבה שלא התודו ומתו, ובשכר הוידוי אתה חי, וכל המתודה יש לו חלק לעולם הבא^ו. ואם אינו יכול להתודות בפיו יתודה בלבו.

הגה: אם אינו יודע להתודות יאמר מיתתו תהיה כפרה על עונותיו.

א. ב. כל הדברים האלו אין אומרים לו בפני עם הארץ, ולא בפני נשים או קטנים שמא יבכו וישכר לבו.

דף לב:

עין משפט א.

או"ח סימן כד סעיף ו

ו. ז. גדול עונש המבטל מצות ציצית^ז ועליו נאמר לאחוז בכנפות הארץ וכו'.

והזהיר במצות ציצית זוכה ורואה פני שכינה^ח.

ה. מברייתא בשבת ל"ב ע"א.

ודוקא בנטה למות שיש חשש שימות פתאום. ש"ך.

ו. מסנהדרין מ"ג ע"ב.

ז. בפסחים קי"ג ע"ב אמרו שז' מנודים לשמים ואחד מהם מי שאין לו ציצית בבגדו.

ח. דכתיב "וראיתם אותו" וכתיב "את ה' אלהיך תירא ואותו תעבוד" טור וב"י. ופירש הלבוש ד"אותו" "אותו" מתפרש בשניהם כלפי הקב"ה ועוד עיין מ"ש בשבת ל"ב ע"ב כל הזהיר בציצית. ובמנחות מ"ג ע"ב.